3 Δεκεμβρίου 2019
Επιστολή προς την Επιτροπή Αναφορών
Παρουσίαση της υποψηφιότητας του δικηγόρου κ. Giuseppe Fortunuato ως Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή

Είμαι πολύ ευτυχής που βρίσκομαι στην παρούσα ακρόαση της Επιτροπής Αναφορών, που για τη συγκεκριμένη περίσταση είναι ανοικτή σε όλους τους βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, προκειμένου να παρουσιάσω την υποψηφιότητά μου ως Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή. Είναι η τρίτη φορά που έχω αυτή τη μεγάλη ευκαιρία, στο πλαίσιο της προσωπικής μου διαδρομής και με βάση τις δεξιότητες και τις εμπειρίες που έχω αποκτήσει, μιας διαδρομής που ήταν πάντοτε επικεντρωμένη στο συγκεκριμένο αξίωμα του Συνηγόρου του Πολίτη.
Η εισαγωγική μου παρέμβαση συνίσταται:
σε μια απαραίτητη και πολύ σύντομη παρουσίαση του αξιώματος του Συνηγόρου του Πολίτη βάσει της πείρας μου σε αυτόν τον τομέα,
η οποία χωρίζεται σε τρία μέρη:
α) κατ' αρχάς, θα κάνω μια παρουσίαση του προσώπου μου, μέσω των ειδικών σπουδών, των ειδικών δεξιοτήτων και των συγκεκριμένων δραστηριοτήτων που έχω αναπτύξει·
β) δεύτερον, θα παραθέσω κάποια συγκεκριμένα αποτελέσματα της δράσης μου ως Διαμεσολαβητή·
γ) τρίτον, θα υποδείξω τα πρώτα βασικά σημεία της δράσης του νέου Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή, ιδίως σε σχέση με τις πολύ μεγάλες και ελάχιστα αξιοποιούμενες δυνατότητες που έχει ο θεμελιώδης αυτός ρόλος στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, γνωρίζοντας ότι θα έχω την ευκαιρία να εμβαθύνω στα σημεία αυτά κατά τη μεταγενέστερη συζήτηση.

Η πολύ συνοπτική εισαγωγή σχετικά με τον ρόλο του Συνηγόρου του Πολίτη είναι αναγκαία διότι αποτελεί τον οδηγό για κάθε εξέταση, αξιολόγηση και επιλογή.
Εξετάζοντας τον πυρήνα της νομοθεσίας, τι είναι ο Συνήγορος του Πολίτη; Είναι ο φίλος του πολίτη που έχει αρμοδιότητες, είναι ο θεσμικός διαμεσολαβητής που διευκολύνει τις καλές σχέσεις μεταξύ των πολιτών και των δημόσιων αρχών, είναι ο ουσιαστικός φορέας προώθησης της δικαιοσύνης στη δημόσια διοίκηση.
Όλες οι δημόσιες αρχές, καθεμιά με τη δική της ιδιαιτερότητα, πρέπει να βρίσκονται στην υπηρεσία του πολίτη και, επομένως, κάθε πράξη, αλλά και κάθε συμπεριφορά, της δημόσιας διοίκησης πρέπει να είναι πάντοτε ταχεία, φιλική, αποτελεσματική, αποδοτική, δίκαιη και, εκτός ειδικών περιστάσεων, διαφανής. Συνεπώς, ο Συνήγορος του Πολίτη θα πρέπει να είναι σε θέση να επιλύει τη συγκεκριμένη περίπτωση κακοδιοίκησης που του επισημαίνει ο πολίτης ή που διαπιστώνεται με κάποιο άλλο τρόπο, και να ωθεί τη δημόσια διοίκηση να βελτιωθεί. Ο Συνήγορος του Πολίτη, με τη δράση του, μετατρέπει πρωτίστως τη δυσφορία, τη δυσαρέσκεια, τον πόνο, που αισθάνεται ο πολίτης για κάποια υπόθεσή του, σε χαμόγελο, αλλά πρέπει επίσης να μπορεί να κάνει περισσότερα, αντιμετωπίζοντας τις ρίζες του προβλήματος στις δημόσιες διοικήσεις, προκειμένου να αποφεύγεται η επανάληψη μιας παρόμοιας οδυνηρής κατάστασης, και οικοδομώντας κατ' αυτόν τον τρόπο μια διαφανέστερη, ταχύτερη, φιλικότερη, αποδοτικότερη, αποτελεσματικότερη και δικαιότερη δημόσια διοίκηση.
Ο Συνήγορος του Πολίτη πρέπει να είναι σε θέση να υπερνικά τις γραφειοκρατικές αντιστάσεις που κρύβονται συχνά πίσω από τις ερμηνείες διατάξεων και να προτείνει αποτελεσματικές λύσεις.

Επομένως, για να ασκήσει επιτυχώς τα συγκεκριμένα καθήκοντα, ο Συνήγορος του Πολίτη πρέπει οπωσδήποτε να έχει υψηλό επίπεδο νομικής ικανότητας, ιδίως σε θέματα δημόσιας διοίκησης, ώστε να αναγνωρίζει τα ελαττώματα των διοικητικών πράξεων και των δραστηριοτήτων που δεν συμμορφώνονται με τους νόμους και, ως εκ τούτου, δεν είναι ορθές, και να προτείνει πράγματι βιώσιμες λύσεις. Χωρίς νομικές ικανότητες, υπάρχει κίνδυνος, όπως συνέβη και σε πολλές περιπτώσεις, να ανοίξουν υποθέσεις που τραβούν σε μάκρος και δεν έχουν κάποια θετική έκβαση, με αποτέλεσμα την πρόκληση απογοήτευσης και ενός αισθήματος αδυναμίας. Επιπλέον, οι νομικές ικανότητες αποτελούν αναγκαία αλλά όχι ικανή συνθήκη, διότι μόνο με την εμπειρία που έχει αποκτηθεί στην ίδια τη δημόσια διοίκηση μπορούν να γίνουν κατανοητές οι πρακτικές της δυναμικές και να αξιοποιηθούν για μια βιώσιμη ευημερία.

α) Από αυτή την αναγκαία συνοπτική εισαγωγή μπορούν να γίνουν κατανοητοί οι σαφείς λόγοι για τους οποίους αποφάσισα να θέσω και πάλι υποψηφιότητα για τη θέση του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή, δεδομένου ότι οι Ευρωπαίοι πολίτες δεν έχουν ακόμη δει να γίνονται πράξη στην Ευρώπη οι μεγάλες και δικαιολογημένες προσδοκίες που έχουν για το συγκεκριμένο αξίωμα.

Δεν χρειάζεται να εξηγήσω τους λόγους για τους οποίους θέλω να αναλάβω το αξίωμα του Διαμεσολαβητή, δεδομένου ότι το έχω ασκήσει και συνεχίζω να το ασκώ σε άλλο πλαίσιο, η δε επιθυμία μου να το ασκήσω στην Ευρώπη συνάδει με την προσήλωση που ανέκαθεν έδειχνα στις συγκεκριμένες διεθνείς πτυχές του ρόλου του Συνηγόρου του Πολίτη.

Σε μια περίοδο που εκτείνεται σε πολλά έτη, έχω αποκτήσει ειδική εμπειρία και ικανότητα για τον ρόλο του Συνηγόρου του Πολίτη: διετέλεσα ήδη Συνήγορος του Πολίτη της Καμπανίας από τον Ιούνιο του 1999 έως τον Νοέμβριο του 2004 και τώρα είμαι και πάλι ο Συνήγορος του Πολίτη της Καμπανίας από τον Ιούλιο του 2018. Διετέλεσα Πρόεδρος της Εθνικής Ένωσης Ιταλών Συνηγόρων του Πολίτη και με ενδιέφεραν πάντα οι διεθνείς πτυχές. Διετέλεσα πρόεδρος δύο διεθνών δικτύων Συνηγόρων του Πολίτη: του Sportello Unico Internazionale della Difesa Civica (Ενιαίο Διεθνές Κέντρο Διαμεσολαβητών των χωρών του Συμβουλίου της Ευρώπης) και του The International Ombudsman (Ο Διεθνής Διαμεσολαβητής, όπου συμμετέχουν διαμεσολαβητές από ολόκληρο τον κόσμο).

Από το 2005 έως το 2012 διετέλεσα Εγγυητής Προστασίας των Προσωπικών Δεδομένων και υπήρξα Συντονιστής του Laboratorio Privacy Sviluppo (Εργαστήριο Ανάπτυξης της Ιδιωτικότητας), ενός διεθνούς οργανισμού στον οποίο συμμετείχαν 25 αρχές προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, οι δραστηριότητες των οποίων κάλυπταν τις πιο καινοτόμες πτυχές που σχετίζονται με την αξιοπρέπεια, την ελευθερία και την ταυτότητα του ατόμου και την ανάπτυξή του.

Είμαι δικηγόρος, με διάφορες ειδικότητες που έχω λάβει στα ιταλικά πανεπιστήμια, έχω διεξαγάγει κύκλους μαθημάτων και πρακτικές ασκήσεις στο εξωτερικό, τόσο στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όσο και σε διεθνή ινστιτούτα των Βρυξελλών, έχω πραγματοποιήσει έρευνες και διδασκαλίες σε πανεπιστήμια και δημόσια ιδρύματα, έχοντας το ενδιαφέρον μου πάντοτε στραμμένο στη σχέση μεταξύ πολιτών και δημόσιας διοίκησης.

Στο πλαίσιο των επαγγελματικών μου δραστηριοτήτων στη δημόσια διοίκηση, υπήρξα Προϊστάμενος του Νομικού και Νομοθετικού Γραφείου της Αντιπροεδρίας του Υπουργικού Συμβουλίου στο Palazzo Chigi, Διευθυντής νομικών τμημάτων της Διοικητικής Δικαιοσύνης, Διοικητής υγειονομικών και νοσοκομειακών δομών.

Υπήρξα Διευθυντής μαθημάτων Μάστερ που απευθύνονταν σε πτυχιούχους και επαγγελματίες· έχω επιλέξει και επιμορφώσει ανώτερα στελέχη της δημόσιας διοίκησης· έχω ιδίως εμβαθύνει, στη ζωή μου και στα βιβλία μου, στο θέμα των δικαιωμάτων του

πολίτη και των εγγυήσεων του. Υπήρξα ο εισηγητής της έννοιας της «πολιτοκρατίας», πραγματικής δημοκρατίας στην οποία διασφαλίζονται αποτελεσματικά τα δικαιώματα. Ο Συνήγορος του Πολίτη είναι ένα εξαιρετικό εργαλείο, ιδίως για την πλήρη πραγμάτωση μιας καλής σχέσης και ενός διαλόγου μεταξύ πολιτών και θεσμών. Έχω την πεποίθηση ότι δεν αρκεί η τήρηση της νομιμότητας, αλλά πρέπει να είναι κανείς σε θέση να δίνει καθημερινό αγώνα υπέρ της νομιμότητας, και ο Συνήγορος του Πολίτη έχει καθήκον να επιβάλλει την τήρηση των νόμων και την κατοχύρωση των δικαιωμάτων, όχι μόνο αντιμετωπίζοντας την κακοδιοίκηση αλλά και δείχνοντας ότι έχει την ικανότητα να την εξαλείψει πραγματικά.

β) Έρχομαι λοιπόν στα αποτελέσματα της δράσης μου ως Συνηγόρου του Πολίτη. Ένας Συνήγορος του Πολίτη πρέπει να είναι σε θέση να επιδείξει συγκεκριμένα αποτελέσματα και όχι έναν κατάλογο υποθέσεων ή κάποιες διακηρύξεις προθέσεων. Η δραστηριότητα ενός Συνηγόρου του Πολίτη διακρίνεται σαφώς από αυτή ενός διοικητικού δικαστή που κρίνει τη δημόσια διοίκηση και αποφασίζει ποιος έχει δίκαιο και ποιος άδικο· ο Συνήγορος του Πολίτη αναζητεί τρόπους για αποφυγή της αδικίας, αναζητώντας κάθε δυνατή θετική λύση, που μπορεί να είναι και δημιουργική, και μεριμνώντας ώστε η παρέμβασή του να επεκτείνεται και έξω από τα όρια της συγκεκριμένης υπόθεσης, χτυπώντας την αδικία στη ρίζα.

Θα ήθελα να αναφέρω εν τάχει 20 παραδείγματα για να κατανοήσετε σε τι συνίσταται μια μέθοδος που είναι φιλική προς όλους
αλλά και σαφής και αποφασιστική κατά των καταχρήσεων, ώστε να κατοχυρώνονται τα δικαιώματα.

1. Έχω σαφώς αποδείξει, ακόμη και χωρίς να ασκώ τα καθήκοντα του Συνηγόρου του Πολίτη, ότι ξέρω να «δαμάζω το άγριο θηρίο» της δημόσιας διοίκησης, όταν αυτό δεν συμμορφώνεται με τους κανόνες. Το μέλλον της λειτουργίας των δημόσιων υπηρεσιών και του κάθε δημόσιου οργανισμού συνδέεται στενά με το ότι, σε κάθε δεδομένο τομέα, θα πρέπει να επιλέγονται οι πλέον ικανοί και όχι αυτοί που έχουν τις περισσότερες συστάσεις.

Δεν είναι εύκολη η παρέμβαση στον τομέα των διορισμών, διότι σημαίνει αντιπαράθεση με τις χρησιμοποιούμενες μεθόδους. Εγώ το έκανα, κατ’ αρχάς, όταν η Περιφέρεια της Καμπανίας θέλησε να διορίσει έναν Συνήγορο του Πολίτη εκτός των διαδικασιών που προβλέπονται από τον νόμο. Δεν τα κατάφερε, διότι μπόρεσα να υπερασπιστώ την ανεξαρτησία αυτής της ανεξάρτητης αρχής του Συνηγόρου του Πολίτη και τον σεβασμό του νόμου, επιτυγχάνοντας την έκδοση οκτώ διαδοχικών δικαστικών αποφάσεων.

2. Όταν έγινα Συνήγορος του Πολίτη της Περιφέρειας της Καμπανίας, δεν δίστασα να αμφισβητήσω τον διορισμό του Εγγυητή για τα Άτομα με Αναπηρία από το Περιφερειακό Συμβούλιο, και δικαιώθηκα και στη συγκεκριμένη περίπτωση, όπως κατέδειξαν στη συνέχεια τέσσερις διαδοχικές δικαστικές αποφάσεις. Με τον τρόπο αυτό δόθηκε μεγαλύτερη προσοχή στην ποιότητα όσων διορίζονται και στην αιτιολόγηση των επιλογών. Σε κάθε μέρος της Ευρώπης, αμφισβητούνται οι επιλογές των πλέον ικανών και των πλέον άξιων, και ο Διαμεσολαβητής χρησιμεύει ως ανάχωμα για την υπεράσπιση των σωστών επιλογών.

3. Έστειλα προσκλήσεις σε όλους τους δήμους για τη σύσταση των «Comitati Unici di Garanzia» (τοπικές επιτροπές εγγύησης, φορείς δημοτικής προστασίας, μεταξύ άλλων για τις ίσες ευκαιρίες για τις γυναίκες) και για την προσαρμογή σε νομοθετικές πράξεις, όπως ο ευρωπαϊκός κανονισμός σχετικά με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Με τη συνεχή δέσμευση, τις υπενθυμίσεις και την ενημέρωση, οι δήμοι προσαρμόστηκαν, αποστέλλοντας στον Συνήγορο του Πολίτη τις σχετικές αποφάσεις για την εφαρμογή της νομοθεσίας.

4. Φυσικά, εφάρμοσα τη νομοθεσία για τον Συνήγορο του Πολίτη. Όσον αφορά τον μητροπολιτικό δήμο της Νάπολης (όπου ο μητροπολιτικός Συνήγορος του Πολίτη της Νάπολης προβλεπόταν από τον νόμο και το Καταστατικό, αλλά η θέση παρέμενε κενή επί τέσσερα έτη), το αίτημά μου ως Συνηγόρου του Πολίτη της Καμπανίας προκάλεσε δημόσια προκήρυξη για τον διορισμό του. Στη συνέχεια, ο μητροπολιτικός δήμος της Νάπολης χρονοτριβούσε και ανέβαλλε τον διορισμό, με αποτέλεσμα να καταστεί αναγκαία και μια ακόμη παρέμβασή μου για τον διορισμό του Συνηγόρου του Πολίτη, με βάση μια αυστηρή αντιπαραβολή των βιογραφικών των υποψηφίων, αποφεύγοντας και πάλι τις λανθασμένες επιλογές.
5. Η συνεχής και πειστική δραστηριότητά μου ως Συνηγόρου του Πολίτη της Καμπανίας οδήγησε σε έντονη αύξηση της παρουσίας των γυναικών στα όργανα τοπικής αυτοδιοίκησης (με στόχο τη συμμόρφωση με τη νομοθεσία).

6. Σε πάρα πολλές περιπτώσεις, έθεσα τέρμα σε μια διαρκή σιωπή εκ μέρους των δημόσιων διοικήσεων. Τα νέα επιχειρήματα που προέβαλαν οι προσφεύγοντες, μετά τον τερματισμό της συνεχούς σιωπής της διοίκησης, και η ανάδειξη ορισμένων πτυχών, εμπλούτισαν σε όλες τις περιπτώσεις τη συζήτηση και οδήγησαν στην εξεύρεση λύσεων, χάρη στην πλήρη αξιοποίηση των εξουσιών μου. Σε κάποιες περιπτώσεις, οι γραφειοκρατικές αγκυλώσεις προκαλούν τεράστιες ζημίες, διότι δεν καθίσταται δυνατή η έκδοση των απαραίτητων αδειών, όμως ως Συνήγορος του Πολίτη έθεσα τέρμα σε τέτοιου είδους προβλήματα.
7. Τρεις δήμοι ανάρτησαν αφίσες εξαιρετικά προσβλητικές για την αξιοπρέπεια των γυναικών. Αποσύρθηκαν αμέσως χάρη στην ταχεία παρέμβαση του Συνηγόρου του Πολίτη. Συγκρότησα επίσης μια ειδική επιτροπή εμπειρογνωμόνων κατά της διαφήμισης που προσβάλλει την αξιοπρέπεια των γυναικών. Οι δημόσιες διοικήσεις δεν μπορούν να είναι πολλαπλασιαστές της φρίκης. Η καταπολέμηση της σεξουαλικής βίας και των παρενοχλήσεων μπορεί πλέον να επικαλείται και αυτές τις συγκεκριμένες νίκες.
8. Σε ό,τι αφορά την άσκηση προνομίων όσον αφορά την πρόσβαση σε έγγραφα, η δήλωση ότι η άρνηση πρόσβασης, η οποία συχνά γίνεται σιωπηρά, είναι παράνομη, κατέστησε δυνατή την ταχεία πρόσβαση σε έγγραφα για πολλούς πολίτες, η οποία κακώς δεν τους είχε δοθεί. Η διαφάνεια είναι η καλύτερη εγγύηση ότι δεν υπάρχουν αθέμιτες παρεμβάσεις στις διοικητικές διαδικασίες.
9. Ένα καλό αποτέλεσμα ήταν αυτό που αφορούσε τα δάση και τις θερινές πυρκαγιές, καθώς επέστησα την προσοχή των δημάρχων στο θέμα αυτό, υποδεικνύοντας ακριβώς τι πρέπει να κάνουν, μέσω της διάχυσης των βέλτιστων πρακτικών. Η δράση αυτή είχε εξ αρχής μεγάλη επιτυχία. Στη συνέχεια, τα προστατευτικά μέτρα συνεχίστηκαν με θετικό τρόπο. Η πρόληψη είναι καλύτερη από τη θεραπεία. Η παροχή συγκεκριμένων προτάσεων και σαφών προειδοποιήσεων στις δημόσιες διοικήσεις αποτρέπει τα σφάλματα.
10. Η καταχρηστική κερδοσκοπία στην Καμπανία, η οποία συνδέεται συχνά με τις εγκληματικές οργανώσεις (και στην Καμπανία δραστηριοποιείται η Καμόρα), έχει δεχτεί σημαντικές ήττες λόγω των παρεμβάσεών μου. Το γεγονός ότι δημόσιες διοικήσεις προστατεύουν δραστηριότητες καταχρηστικής κερδοσκοπίας είναι καταδικαστέο από πολλές απόψεις.
11. Τα δικαιώματα των ατόμων με διάφορες ειδικές ανάγκες δεν είναι δυνατόν να μένουν στα χαρτιά. Πέτυχα την εξάλειψη δεκάδων αρχιτεκτονικών εμποδίων.

12. Το βασικό μοτίβο της δοκιμασμένης μεθόδου μου ως Συνηγόρου του Πολίτη είναι: «αντιμετώπιση της συγκεκριμένης περίπτωσης, επίλυση ανάλογων καταστάσεων,

οικοδόμηση βιώσιμων μοντέλων». Ας δούμε, για παράδειγμα, πώς αντιμετώπισα ορισμένες υποθέσεις στον χώρο των σχολείων.
Η επίλυση συγκεκριμένων και μεμονωμένων υποθέσεων οδήγησε σε βαθιές αλλαγές. Πράγματι, μια καταγγελία στον Συνήγορο του Πολίτη πρέπει να οδηγεί όχι μόνο στην επίλυση της συγκεκριμένης υπόθεσης, αλλά και στη θέσπιση αναγκαίων καινοτόμων πολιτισμικών διατάξεων. Η εφαρμογή αυτής της μεθόδου από τον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή θα έδινε εξαιρετικά αποτελέσματα.
Ένα σημαντικό αποτέλεσμα, για παράδειγμα, υπήρξε και η εκ των προτέρων κοινοποίηση, στους γονείς των απορριφθέντων παιδιών, της απόρριψης των παιδιών τους πριν από τη δημοσιοποίηση (ενώ, προτού αναλάβω τη θέση του Συνηγόρου του Πολίτη, σημειώθηκαν ακόμη και αυτοκτονίες παιδιών που είχαν μάθει το κακό νέο της απόρριψής τους μόνο από την ανάρτηση των ετήσιων σχολικών αποτελεσμάτων). Ήταν αρκετή μια προσφυγή σε μια συγκεκριμένη υπόθεση για να αλλάξει ο κανόνας προς όφελος όλων.
13. Και πάλι στον χώρο των σχολείων, ένα ακόμη αποτέλεσμα ήταν το όριο βάρους των βιβλίων που έπρεπε να κουβαλούν όλοι οι μαθητές, και τούτο ύστερα από μια δίκαιη καταγγελία ενός μόνο αγοριού.
14. Και πάλι στον χώρο των σχολείων, ένα άλλο συγκεκριμένο επίτευγμα ήταν η διαβίβαση των ελέγχων επιδόσεων στους χωρισμένους γονείς που δεν ζουν μαζί με το παιδί (και όχι πλέον μόνο στους γονείς που έχουν την επιμέλεια του παιδιού και ζουν μαζί του). Θυμάμαι τον Στέφανο, ο οποίος ήταν ο νέος πατέρας που, μέσω της καταγγελίας του στον Συνήγορο του Πολίτη, επέλυσε το πρόβλημά του αλλά και το πρόβλημα όλων των πατέρων και των μητέρων που βρίσκονταν στην ίδια κατάσταση, ήταν δηλαδή χωρισμένοι γονείς που δεν ζούσαν μαζί με το παιδί τους.
15. Αυτές και άλλες ειδικές περιπτώσεις που εξετάστηκαν οδήγησαν στη θέσπιση εθνικών κανόνων στην Ιταλία, μετά την παρέμβαση του Συνηγόρου του Πολίτη.
Ένα κορίτσι ονόματι Antonella, το οποίο απευθύνθηκε σε μένα ως Συνήγορο του Πολίτη διαμαρτυρόμενο για τη χρήση του κινητού τηλεφώνου από υπαλλήλους του νοσοκομείου, για προσωπικούς λόγους, μπροστά στον άρρωστο πατέρα της, όχι μόνο δέχτηκε τη συγνώμη της διεύθυνσης του νοσοκομείου, αλλά πέτυχε και την απαγόρευση της χρήσης κινητού τηλεφώνου, στα δωμάτια με βαριά άρρωστους ασθενείς, από πολλά νοσοκομεία. Τώρα πλέον ελέγχω τακτικά τη νέα κατάσταση που διέπεται από δίκαιους κανόνες, όμως πριν από τις παρεμβάσεις μου ως Συνηγόρου του Πολίτη η κατάσταση ήταν και άδικη και χωρίς κανόνες.
16. Απηύθυνα έντονες συστάσεις στους οργανισμούς που διαχειρίζονται τα πάρκα ώστε να ενεργοποιήσουν την εξουσία που έχουν να διαλύουν τα διοικητικά συμβούλια, αν αυτά δεν εγκρίνουν αμέσως τους υποχρεωτικούς κανονισμούς περί συμμετοχής των πολιτών, κάτι που οδήγησε στη θέσπιση νομοθεσίας σε θέματα συμμετοχής.
17. Σε ορισμένους δήμους κατάφερα επίσης να επιτύχω την έγκριση του υποχρεωτικού κανονισμού περί της συμμετοχής των πολιτών.
Το επιτάσσουν η νομοθεσία και το καταστατικό. Το ζητούν οι ενώσεις.
18. Κάποια διοικητικά όργανα βρίσκονται σε διαμάχη, και οι πολίτες δεν ξέρουν τι να κάνουν. Τα συγκάλεσα σε κοινή εξέταση του ζητήματος γύρω από το ίδιο τραπέζι και, εντός μικρού χρονικού διαστήματος, σταμάτησε ένα πινγκ-πονγκ που διαρκούσε δεκαετίες. Ο Συνήγορος του Πολίτη θα πρέπει να μπορεί να βρει μια λύση, αποφεύγοντας τις καθυστερήσεις.
19. Στον δήμο της Somma Vesuviana, ο ειδικός επίτροπός μου για την επιβολή των δικαστικών αποφάσεων επιτέλεσε ένα εξαιρετικό έργο στον τομέα των κατασκευών και της πολεοδομίας. Θα χρησιμεύσει όχι μόνο για τη Somma Vesuviana, αλλά και ως παράδειγμα. Δεν μπορεί να παραμένει όρθιο ένα έργο που ασχημίζει το τοπίο.

20. Μια σοβαρή αρρώστια της γραφειοκρατίας είναι ότι κωφεύει. Μερικές φορές, το να κωφεύεις μπορεί να προκαλέσει καθυστέρηση, η οποία ενδεχομένως να φαίνεται μικρή, αλλά προξενεί σοβαρά προβλήματα. Για παράδειγμα, ο Συνήγορος του Πολίτη κατάφερε να νικήσει την κώφωση στον δήμο του Benevento. Οι πολίτες περίμεναν επί μήνες για να λάβουν ορισμένα απλά πιστοποιητικά που χρειάζονταν, και η μη έκδοσή τους οδηγούσε στην παρακώλυση μιας σημαντικής διαδικασίας, βλάπτοντας τις ζωές των πολιτών, μέχρι που πραγματοποιήθηκε η επιτυχής παρέμβαση του Συνηγόρου του Πολίτη, η οποία έλυσε το πρόβλημα.
Αφού ανέπτυξα τα είκοσι αυτά σημεία, ως παραδείγματα του τρόπου με τον οποίο προτίθεμαι να δράσω, δεν μπορώ παρά να επισημάνω εδώ πόσο ο Συνήγορος του Πολίτη της Καμπανίας προώθησε την υλοποίηση πρωτοβουλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως είναι η Μεσογειακή Μακροπεριφέρεια. Στην Ευρώπη έχουν εγκριθεί οι στρατηγικές τεσσάρων μακροπεριφερειών.
Στις 9 Νοεμβρίου 2018, ύστερα από μια καθυστέρηση εννέα ετών λόγω της αδυναμίας των τοπικών δημόσιων αρχών να αξιοποιήσουν αυτή τη σημαντική ευκαιρία που προσέφερε η Ευρωπαϊκή Ένωση, η Συνέλευση της Μεσογειακής Μακροπεριφέρειας προσέφυγε ομόφωνα στον Συνήγορο του Πολίτη, ως την αρμόδια δημόσια αρχή. Με βάση αυτή τη θεμιτό, βάσιμο και ομόφωνο αίτημα, εκδόθηκε χάρη στον Συνήγορο του Πολίτη το διάταγμα αριθ. 9 της 12ης Νοεμβρίου 2018, που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Περιφέρειας της Καμπανίας αριθ. 89 της 29ης Νοεμβρίου 2018.
Από αυτό το παράδειγμα συμμετοχικής δράσης, και από τις κοινές εμπειρίες με τη συμμετοχή και τις θετικές πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διαπιστώνω τη δέσμευση πολλών πολιτών να αναλάβουν προσωπική δράση για να οικοδομήσουν, από τα κάτω, μια νέα δημόσια διοίκηση, η οποία θα ανήκει στον πολίτη και θα τον υπηρετεί. Η δράση της κοινωνίας των πολιτών μού εμπνέει αισιοδοξία, και ο Συνήγορος του Πολίτη σε όλα τα μέρη της Ευρώπης (και ιδίως ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής) αποτελεί έναν εξαιρετικό σύμμαχο σε αυτή τη διαδικασία οικοδόμησης ενός θετικού δεσμού μεταξύ της Ευρώπης και των πολιτών.

γ) Και ολοκληρώνω με λίγα λόγια για το ποιο πρέπει να είναι το μέλλον του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή.

Αναγνωρίζω όλες τις προσπάθειες όσων άσκησαν τα καθήκοντα του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή με την πάροδο των ετών, αλλά σε ένα πνεύμα σαφήνειας και ειλικρίνειας, και σεβόμενος το έργο που έχει γίνει, θα αναφέρω πέντε σημεία τα οποία με πείθουν ότι είναι πλέον ενδεδειγμένο ένα ποιοτικό άλμα. Περιορίζομαι στα πέντε αυτά σημεία, διότι είναι σαφές (και δεν θα χρειαζόταν να προσθέσω τίποτε άλλο) ότι το πρόγραμμα δράσης μου είναι κατά κύριο λόγο η εφαρμογή, σε ευρωπαϊκή κλίμακα, των αποτελεσμάτων, των αρχών και των μεθόδων εργασίας που έχουν ήδη υιοθετηθεί και υποδειχθεί. Δεν θα χρειαζόταν να προσθέσω κάτι άλλο.

1. Ελάχιστες καταγγελίες υποβάλλονται στον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή, ούτε καν 2200 ετησίως. Ο θεσμός του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή δεν είναι γνωστός. Πιθανώς διότι δεν υπάρχουν διαρθρωτικές αλλαγές που απορρέουν από τη δράση του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή και λόγω της αποτυχίας των τριών γνωστότερων διαδικασιών εις βάρος τριών διαφορετικών προσώπων,
αντίθετα προς τη δική μου δράση στην οποία προαναφέρθηκα.

Από τις εν λόγω καταγγελίες, λιγότερες από 900 εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή. Κατά συνέπεια, όσον αφορά τις περισσότερες από τις καταγγελίες, ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής περιορίζεται στο να διαβιβάσει την

καταγγελία σε άλλη αρχή και συχνά στον εθνικό Συνήγορο του Πολίτη (και συχνά χωρίς λόγο, επειδή ο καταγγέλλων είχε ήδη επικοινωνήσει μαζί του ταυτόχρονα).

Στην παρούσα συγκυρία, κρίνεται απαραίτητο να ζητηθεί από τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα να αναφέρουν σε κάθε διαδικασία και σε κάθε πράξη τη δυνατότητα να απευθύνεται κανείς στον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή.

3. Δεν χρειάζεται να διατυπώνεται ο ισχυρισμός ότι τα πρότυπα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη δημόσια διοίκηση είναι καλά. Η κρίση αυτή της Ευρωπαίας Διαμεσολαβήτριας στην έκθεσή της δεν βασίζεται σε κανένα στοιχείο. Τα πρότυπα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής πρέπει να αυξηθούν όσον αφορά τη διαφάνεια, την ταχύτητα, την αποτελεσματικότητα και τη δικαιοσύνη. Η βιαστική αυτή κρίση δεν είναι δικαιολογημένη, διότι ο μικρός αριθμός καταγγελιών δεν οφείλεται στην υψηλή ποιότητα της δημόσιας διοίκησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αλλά μάλλον στο γεγονός ότι η Ευρωπαία Διαμεσολαβήτρια είναι ελάχιστα γνωστή, καθώς και στο ότι ο κόσμος δεν έχει εμπιστοσύνη στη δράση της, λόγω της αποτυχίας που είχαν οι τρεις προαναφερθείσες διαδικασίες.

4. Χρειάζεται μια πολύ ισχυρή δράση του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή όσον αφορά τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς. Σήμερα, οι μεμονωμένες δράσεις δεν αρκούν, αλλά ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής πρέπει, κατά τρόπο ενεργό, να καταστήσει πιο διαφανείς τις διαδικασίες του.

5. Πρέπει να καθιερωθεί μια αποτελεσματική καθημερινή συνεργασία του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή με τους ευρωβουλευτές. Δεν πρέπει να περιοριζόμαστε σε έγγραφα και συναντήσεις. Θα πρέπει να ειπωθεί με δυνατή φωνή ότι συχνά οι βουλευτές παρεμποδίζονται να ασκήσουν πλήρως τον ρόλο τους ως εκλεγμένων αντιπροσώπων σε σχέση με τις καταστάσεις που αναδεικνύουν. Στις ερωτήσεις των ευρωβουλευτών υπάρχουν πολλά εναύσματα για ανάληψη συγκεκριμένης δράσης από τον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή. Αν εκλεγώ Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής, παράλληλα με τη συνήθη διαδικασία υποβολής καταγγελιών, θα αντιμετωπίζω αυτεπαγγέλτως κάθε ερώτηση ως καταγγελία, διασφαλίζοντας τη μεγαλύτερη δυνατή διαφάνεια σε ό,τι αφορά τα καταγγελλόμενα περιστατικά και επιτυγχάνοντας συγκεκριμένα αποτελέσματα όσον αφορά τις επιδόσεις της δημόσιας διοίκησης.

Έχω τη βεβαιότητα ότι ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής θα πρέπει να βοηθά τους ευρωπαίους πολίτες και τους βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (που τους αντιπροσωπεύουν) με δεξιότητα, εμπειρία, ενθουσιασμό και ανεξαρτησία, ούτως ώστε οι ευρωπαϊκές αρχές να βοηθούν όλους τους ανθρώπους να βελτιώσουν τη ζωή τους. Είμαι ευτυχής που έχω την ευκαιρία να εμβαθύνω μαζί σας αυτές και άλλες πτυχές και να απαντήσω στις ερωτήσεις σας. Ευχαριστώ.

Δικηγόρος Giuseppe Fortunato, Διαμεσολαβητής